

Nr 16.

Ankom till Riksdagens kansli den 18 februari 1910 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af två lägenheter från förra mönsterskrifvarbostället Jussberg nr 2 Norrgård i Östergötlands län.

(1. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande granskning hänvisad proposition, nr 30, af den 28 januari 1910, har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att två till förra mönsterskrifvarbostället 1 mantal Jussberg nr 2 Norrgård i Heda socken af Östergötlands län hörande lägenheter, benämnda den ena Uttersberg och den andra Mossen, må hvar för sig med i statsrådsprotokollet angifvet område, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare bestämmelser, från ifrågavarande egendom upplåtas, hvad lägenheten Uttersberg beträffar med förbehåll om rätt till utfartsväg öfver stamhemmanets ägor.

I detta ärende har af departementschefen till förenämnda statsrådsprotokoll anförts följande.

»Vid en den 30 juni 1908 hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1911 af förra mönsterskrifvarbostället 1 mantal Jussberg nr 2 Norrgård i Heda socken af Östergötlands län, hvilken egendom lämnar 725 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af två lägenheter från egendomen.

Med anledning häraf har domänstyrelsen i skrifvelse den 30 juli 1909, jämlikt föreskrift i nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattning samt öfriga ärendet rörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Joh. Er. Linder år 1907 öfver alla ägora till egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifning.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 0,2 mil från Alvastra järnvägsstation och 2,5 mil från Vadstena, innehåller en sammanlagd areal af 69 hektar 44,4 ar.

Å egendomen finnas två lägenheter den ena benämnd Uttersberg, belägen å hemsiftet och omfattande ägofigurerna nr 59—64 å förenämnda karta med en areal af 97,9 ar, däraf 95,3 ar tomt och åker samt 2,6 ar impedimenter och försedd med boningshus och uthus, tillhöriga lägenhetens innehafvare arbetaren Johan Olsson, samt den andra benämnd Mossen, belägen å Dagsmosse och omfattande ägofigurerna nr 65—69 å kartan med en areal af 82,4 ar tomt och åker och försedd med stuga och uthus tillhöriga innehafvaren arbetaren Karl Lundberg.

Lägenheterna hafva saluvärderats, Uttersberg till 700 kronor och Mossen till 575 kronor.

Såväl Olsson som Lundberg hafva af uppskattningmännen vitsordats vara goda arbetare.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag, har låtit meddela innehafvarna af nämnda båda lägenheter sådana förelägganden, som finnas omförmälda i 6:e punkten af ofvanberörda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, hvarefter såväl Olsson som Lundberg inom föreskrifven tid inkommit med af behöriga borgensförbindelser åtföljda skriftliga förklaranden, att de önskade inköpa hvardera den honom hembjudna lägen-

heten med förbehåll om rätt att få inbetala köpeskillingarna under loppet af tio år med en tiondel årligen.

På under hand från domänstyrelsen till domänintendenten framställd förfrågan om anledningen till att icke jämväl den ängsmark, som är belägen intill lägenheten Mossen och å kartan betecknad med nr 70, tillagts lägenheten, har domänintendenten meddelat, att nämnda ängsmark, som städse tillhört hufvudgården, där betesmarken vore mindre gifvande, utgjort ett verkligt stöd för kreatursskötseln därstädes på grund af det goda betet å ängsmarken, att denna vore allt för stor i förhållande till åkerarealen vid Mossen och att för öfrigt lägenhetsinnehafvaren förklarar sig ej vilja lösa ängsmarken i fråga.

Jämväl domänstyrelsen, som upplyst, att lägenheten Mossen vore belägen 3 kilometer från hufvudgården, har hemställt om ifrågavarande lägenhetens försäljning, hvad lägenheten Uttersberg beträffar med rätt till utfartsväg öfver stamhemmanets ägor.»

Utskottet, som ej har något att erinra mot förevarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 18 februari 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
